

הגדה
של
פסח

נוסחה ספרד

crcat ha'ailnot

הויצה בימי ניסן, וראה פעם ראשונה אילנות שללבבים ומוציאים פרח, מכבר "ברכת האילנות" בשמה עצמה: וכבודות הלב וההודיה רבה, ואחריו הברכה אמורים תפילה ובקשות ומוראים, ונוהגים להפריש צדקה:

הָנֶגֶגְיָה מוקן ומצוון לך מוצאות ברכת האילנות שתקנו חכמיינו ז"ל, לבראות אילנות דמלכ'ךבי, ק"ש יהוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדוחלו ורחימתו ק'יחד שם י"ה בו"ה ביהוח'ךא שלים בשם כל ישראל. והוא נועם יי' אלהינו עליינו ומעשה ידינו מונגה עליינו, ומעשה ידינו כוננה:

ברוך אתה יי' אלהינו מלך העולם, שלא חסר בעולמו דבר, ובראה בו בריות טובות ואילנות טובים להנחות בהם בני אדם.

שיר המועלות קדר, שמחתי באמרים לי, בית יי' נלהך: עמדות היי רגניות, בישעריק וירושלים: ירושלים הבנינה, בעיר שהבראה קה יהוזו: שם עליו שכטיכים שבטי יה' עדות ק'ישראל, קהודות לשם יי': כי שמה ישבו כסאות למשפט, כסאות ק'בויות יה' ר' שאלן שלום ירושלים, ישליי אהובך: יהי שלום ביהולך, שלום בארכמנותך: למן אח' ור' אדבורה נא שלום בך: למן בית יי' אלהינו, אבקשה טוב לך:

שיר המועלות, אשורי כל ירא יי', ההלך בדרכיו: יגיע לפה כי תאכל, אשורי וטוב לך: אשתקה בגפן פריה ברקתי ביתה, בנית בשתלי ויתים סביר לשלוחה: הנה כי כן יברך גבר ירא יי': יברך יי' מצין, וראה בטוב ירושלים כל ימי חייך: וראה בנים ל' בנייה, שלום על ישראל:

תוכן העניינים

ברכת האילנות	3
בדיקת חמץ	4
שריפת חמץ	5
אגרת הקודש וסגולת נפלאה	6
סדר הקרבת קרבן פסח	13
סדר עירוב תבשילין	18
הדלקת הנרות	19
זמירות לשבת	20
הגדה של פסח	22
סדר הקערה	22
סימני הסדר	22
קדש	23
ורחץ	25
כרכס	25
יחץ	26
מגיד	26
kos sheni	52
רחצה	52
מציא, מצה	53
כורור	54
כורך	55
שולחן עורך	55
צפון	56
ברך	56
kos shelishi	63
הלל	64
הלל הגדל	69
kos revi'iy	76
נרצה	77
שיר השירים	89

שריכת חמץ

לפני שריפת החמץ נהוגים לומר:

הָנֶגֶן מוכן ומוכן? קיימים מצות עשרה של שריפת חמץ, רשות יהוד קורשא בריך הוא ושביגתיה על ידי והוא טمير ונעלם בשם כל ישראל; וכי נועם יי' אלהינו עלינו, ומעשה ידינו פונגה עלינו, ומעשה ידינו פונגה פונגה:

ומז' אחר שריפה בטל החמץ, ויאמרו:

כָל חַמְרָא וְחַמְיעָא דָאִיבָא בְּרִשׁוֹתִי. הַחוּתָה וְדָלָא חַוִּתָה. דַחֲמַתִּיה וְדָלָא חַמַּתִּיה. דַבְעַרְתָה וְדָלָא בְעַרְתָה. לְבַטֵּל וְלְהֻיוֹ הַפְּקָר בְעַפְרָא דָאָרָעָא:

תפילה לאחר שריפת החמץ וביטולו

יְהִי רָצֵן מַלְפִגָּה יי' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתַרְחָם עַלְינוּ וְתַצְלִין מְאֹסֵר חַמֵּץ אֲפִילּוּ מִכֶּל שְׁחוֹא, רָע וְבָכְלָן בְּנֵי בֵיתֵנוּ וְבָכְלָן יִשְׂרָאֵל, בְשָׁנָה וּוְבָכְלָן שָׁנָה וּשָׁנָה כָל יְמֵינוּ, וּכְשָׁם שְׁבִיעָתָן הַחַמֵּץ מְבַתֵּן וְשְׁרֵפָנוּ, בְּךָ תַּופְנֵנוּ לְבִירָה צָרָה רְעֵעָה מְקַרְבָּנוּ תִּמְדֵיד כָל יְמֵינוּ, וְתוֹפְנֵנוּ לְרַבֵּק בְּךָ בְּתֹרְתָה וְאַהֲבָתָה וְלִדְבָק בְּצָרָה הַטּוֹב הַמִּידָה, אַנְהָנוּ וּרְעָנָנוּ וּרְעָנָנוּ מְעַתָּה וְעַד עוֹלָם, בָּן וְהִי רָצֵן אָמֵן:

בדיקת חמץ

בודקן את החמץ לאור הנר, ולפני הבדיקה נהוגים לומר:

הָנֶגֶן מוכן ומוכן? קיימים מצות עשרה ולא תעשה של בדיקת חמץ, רשות יהוד קורשא בריך הוא ושביגתיה על ידי והוא טمير ונעלם בשם כל ישראל; וכי נועם יי' אלהינו עלינו, ומעשה ידינו פונגה עלינו, ומעשה ידינו פונגה פונגה:

ואחר קר מברך:

כְרוֹזֵךְ אֲפָה יי', אֱלֹהֵינוּ מַלְכֵךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ בְמַצּוֹתֵינוּ, וְצִוָּנוּ עַל בִּיעּוֹר חַמֵּץ:

לא ישיח דעתו, ולא יפסיק בדיבורו, מתחילה הבדיקה ועד סופה. לאחר הבדיקה בטל לבו החמץ שאיש ידוע לו, ויאמרו:

כָל חַמְרָא וְחַמְיעָא דָאִיבָא בְּרִשׁוֹתִי, דָלָא חַמַּתִּיה, וְדָלָא בְעַרְתָה, [וְדָלָא יַדְעַנָּא לִיהָ], לְבַטֵּל וְלְהֻיוֹ הַפְּקָר בְעַפְרָא דָאָרָעָא:

תפילה לאחר בדיקת חמוץ וביטולו

יְהִי רָצֵן מַלְפִגָּה יי' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׁתַרְחָם עַלְינוּ וְתַצְלִין בְּתִי הַנֶּפֶשׁ, אֲשֶׁר נֹאָלֶן בְעֵצֶת יִצְחָק הַרְעָה, וְתוֹכֵן קָשׁוֹב בְּתִשׁוֹבָה שְׁלָמָה קְפָנָה, וְאַתָּה בְּטוּבָה נִעְדוּל תְּרָחָם עַלְינוּ, וְתִסְיַעַנוּ וְתַעֲרַנוּ עַל דָבָר בְּכוֹד שְׁמָה, וְתַצְלִין מְאֹסֵר חַמֵּץ אֲפִילּוּ בָכֶל שְׁחוֹא, בְשָׁנָה וּוְבָכְלָן שָׁנָה וּשָׁנָה כָל יְמֵינוּ, אָמֵן בָנִי רָצֵן:

מאותים מפות, והשם אמר זהפה. ומצד השם אשצ"ה? קוו המצריים במצרים חמשים מפות, ועל הים? קוו מאותים וחמשים מפות, ובמה שהקרוש ברוך הוא מהה, בו מרפיא הנלות. מה פשע ומה חטא, ומה הועל אשר מועל אבותינו, לחיות בבור הבROL הוה, עד שאלהם בשמות אלו רע"ב צד"א כשה"ב י"ד ס"ק פ"נ האר"ז:

זהנה מורי ורבי קדוש ישראלי כתוב הדברים האלה, פלאים הם, סתוימים וחוטומים שנור אין פורש אותם. וכבר שאלוני גדור לי ישראלי קבא"ר להם דברי הארץ ז"ל ולא הערטתי להם. ומג'ל אהבתו רמר, אג'ה רוי זה שעתגלה לי בחלום בחוץ ליה בנפל תרומה על כל האנשים ז"ה, ואב"ה ז"ט, ובעשו אג'ה הזכיר ברמו? פנוי בבוד תורה, והוא רחום יכפר עון גור:

זואת הענן מה שכתב הארץ ז"ל: "שפרעה נלקה במצרים בעשר מפות אלו במצרים על ידי שלשה אלפים ומאותים ושמונים מל'אי תבילה", פונטו ב':

בי' אמרו בעלי קבילה מעשיות, שיש שלשה אלפים ומאותים ושמונים מל'אי קבילה המוגנים להבות את הרשעים ולהענישם בגיהנם ולתרכם מעונתיהם. ועל זה נאמר י"ה. "ולהבות באגרוף רשות", כי אגרוף, ראש תיבות נ' אלפים ר'פ, והם מל'אי קבילה המפים את הרשעים, ועל זה נלקה גם פרעה הרשות והמצרים:

אגרת הקודש וסגולת נפלאה

של הרה"ק המקובל רבינו שמישון מאוסטרופוליא ה"ד:
את השאלה אשר נשאל רבינו שמישון ז"ל,/chatat התשובות אשר השיבו:

שלום לרבי ארץ, גדר וומדים בפרץ, יצילם ה' מבליון וחץ, כולם קדושים אשר מהה בארץ, כל חד לפום חורפייה מקשה ומתרצין, ועל רוב שלומכם התענו מאתה ועד עולם, אמן סלה:

בתבלית הקיזור, אודות הענן מה שרשמי היסמין דצ"ך עד"ש באח"ב וכו', והקשה מר אל'י האיך נרמות הנאלה באלו היסמים, עכשו אנלה הדבר לכבוד תורה, מה שבכתב הארץ ז' ולה"ה בקונטרס שלו הנקרא פלאות רבות, בשער ט'ו הנקרא יציאת מצרים פיק"ק פ"ב ע"א, וזה לשונו:

זהנה כבר השמעתי שפרעה נלקה בעשר מפות אלו במצרים על ידי שלשה אלפים ומאותים ושמונים מל'אי תבילה, המוגנים בשלשה רקיעים של טמאה, האחד נקרא שר"ע והשני נקרא תמו"ך, והשלישי נקרא בישה"א, ועליהם השר הנקרא לדפק"ט, ועליהם ועל בלם השר הנקרא תק"א, בראשית, חסר מן השלישית עשרה, וחסר מן הרביעית שלשה, וחסר מן התשיעית שלשה בכתב בתורה:

זהנה מה שמנצינו שקו המצריים במצרים עשר מפות, ועל הים? קוו חמשים מפות, מצד השם שפ'ו שבו אחו דוד בן יש, והשם אמר זהפה. ומצד השם תק"ל? קוו המצריים במצרים ארבעים מפות, ועל הים? קוו

קדש

מוגין את הכוונות. בעל הבית לא ימוגג לעצמו,
אלא אחר ימוגג לו דורך חירות. ויבן לצתת ידי קידוש ואربع כוסות:

הנני מוקן ומזומן לך קים מצוות פום ראשון מארבע בוסות. לשם יהוד קודשא בריך הוא
ושכינתייה, על ידי ההוא טמיר וגערם בשם כל ישראל, והוא נעם אדני אללהיט עליינו,
ומעשה ידינו בוננה עליינו, ומעשה ידינו בוננו:

ש נהגים לומר:

בשכ' נויה ערָב וְחוּבָּקָר:

יום הששי. ויבלו הישמים והארץ וכל צבאים: וכך אללים ביום השביעי מלאכטו
אשר עשה, וישבת ביום השבייע מפל מלאכטו אשר עשה: ויברך אללים את
יום השבייע ויקדש אותו, כי בו שבת מפל מלאכטו אשר ברא אלהים לעשיות:

בשכ' בחול מתחולם כן:

סברי מְרַגֵּן וּרְבָּנִין וּרְפָּבוֹתִין:

ברוך אתה יי' אלְהֹויָנוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
בזורא פָּרִי הַגְּפָנָן:

סדר הקערה

מבאים קערה, ובה שלש מצות שמורות ועליה מסודרים:
זרוע, ביצה, מورو, חרוסת, קרפס וחוזרת, סדר הזה:

סימני הסדר

קדש. ורחין. בקרפס. יהץ. מגיד. רחציה. מוציא. מצה.
מרוז. בזורה. שלחן עזרה. צפון. ברכה. חלל. נרצה:

ברוך אתה ייִהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אשר בחר בנו מבל עם ורוממנו מבל לשון וקדשנו במצוותיו. ותתן לנו ייִהוָה אֱלֹהֵינוּ באַהֲבָה (ישנה שבתות למנוחה ומועדים לשמחה, חגים ומנעים לשעון), (ישנה את יום השבת הזה) את יום הנמצאות היה ומן חרותנו (ישנה באַהֲבָה) מקרא קדש, זכר ליציאת מצרים. כי בנו בחרת. ואוֹתָנוּ קדשׁת מבל העמים. (ישנה בשבת) ומועדי קדשׁ (ישנה באַהֲבָה וברצוץ) בשמחה ובשעון הנחתתנו. ברוך אתה ייִהוָה, מקדשׁ (ישנה השבת היישראלי והזמנים):

בshall במושאי שבת מקדשים יקנאי: ייִהוָה, קידוש, נה, הבדלה, וכו'

ברוך אתה ייִהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בורא מאורי הארץ:

ברוך אתה ייִהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם המבדיל בין קדש לחול, בין אוֹר לחש, בין ישראל לעם, בין יום השבעי לששית ומי הפעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלה, ואת יום השביעי מששׁת ימי המעשה קדשׁת. הבדלה וקדשת את עמק ישראל בקדשתה: ברוך אתה ייִהוָה, המבדיל בין קדש לקדשׁ:

ברוך אתה ייִהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שְׁהִחְיָנוּ וְקִיְמָנוּ וְהִגְיָעָנוּ לְזִמְןֵ הַזֶּה:

שותים את הקוס כולה, ולכל הפחות רובה. בהסיבת שמאל.
ונשים לא נהגו להסביר. ואין מברכים אחרת:

ורחץ

נותלים את הידיים ולא מברכים על נתילת ידיים. יש נוהגים,
ש רק בעל הבית נוטל את ידיים:

כרכפ

נותל פחות מוכזית ירך ומטבילה במילול מה ברוך בורא פרי הארץ,
ויכון לפטור את המורור שייכאל אחר קר:

ברוך אתה ייִהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בורא פרי הארץ:

נוהגים לאכול ללא הסיבה. ואין מברך ברכה אחרונה,
שברכת המזון שمبرך אח"כ, פוטרתנו: